

Diskusné fórum

Intoxikácia atomoxetínom

➔ 14 ročný chlapec s anamnézou poruchy pozornosti sprevádzanej hyperaktivitou (ADHD) požil v suicidálnom úmysle 11 tabliet atomoxetínu. Pri príchode na centrálny príjem pacient spavý.

PharmDr. Zora Ficeková
NTIC, FNŠP Bratislava, KPLaT, Limbová 5, Bratislava

Otázky pre farmaceuta v NTIC:

1. Do akej farmakodynamickej skupiny patrí tento liek?
2. Aká je jeho farmakokinetika?
3. Aké sú príznaky intoxikácie?
4. Aká je toxická dávka, resp. maximálna terapeutická dávka atomoxetínu?
5. Aká je terapia intoxikácie?

1. Atomoxetín patrí medzi psychostimulanty. Je to vysoko selektívny silný inhibitor presynaptického transportéru pre noradrenalin, bez priameho ovplyvnenia transportéru pre vychytávanie serotonínu alebo dopamínu. Používa sa na liečbu ADHD (Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder), t. j. porucha pozornosti sprevádzaná hyperaktivitou u detí od 6 rokov a u dospelých, ako súčasť komplexného liečebného programu.

2. Atomoxetín sa po perorálnom podaní rýchlo a takmer úplne absorbuje, maximálnu plazmatickú koncentráciu dosahuje za 1 – 2 hodiny po podaní. Absolútna biologická dostupnosť po perorálnom podaní je 63 – 94 %, podlieha first pass efektu. Má silnú väzbu na plazmatické bielkoviny (98 %), najmä na albumín. Metabolizuje sa na hydroxyatomoxetín, ktorý má rovnaký účinok ako atomoxetín, avšak v plazme cirkuluje len v koncentrácii 1 %. Eliminačný polčas po perorálnom podaní je u extenzívnych metabolizátorov 3,6 h a 21 hodín u slabých metabolizátorov. Atomoxetín sa

vylučuje hlavne močom, predovšetkým vo forme glukuronidu.

3. Pri predávkovaní atomoxetínom boli popisované nauzea, vracanie, ospalosť a v niekoľkých prípadoch kŕče. Zaznamenaná bola aj sínusová tachykardia, rozšírenie QRS intervalu na EKG a mierna hypertenzia – 136/95 mmHg.

4. Ako maximálnu doporučenú dávku atomoxetínu uvádza literatúra 100 mg/deň, pri ďalšom zvyšovaní dávky na 120 – 150 mg nebola študovaná bezpečnosť. Podľa údajov z Texaského toxikologického centra boli u detí pozorované závažnejšie intoxikácie pri dávkach > 2,8 mg/kg telesnej hmotnosti, resp. pri požití > 200 mg.

Literatúra popisuje prípad 17 ročného dievčaťa, ktoré v suicidálnom úmysle užilo 2 840 mg atomoxetínu. Bolo privezené do nemocnice 2 – 3 hodiny po intoxikácii. Krátko po príchode sa u pacientky rozvinuli tonicko-klonické kŕče trvajúce 1 minútu. Na EKG zaznamenaná sínusová tachykardia a mierne rozšírenie QRS intervalu na 93 ms. Stav dievčaťa sa progresívne zlepšoval, po 24 hodinách bola bez akýchkoľvek ťažkostí.

5. Liečba intoxikácie atomoxetínom je symptomatická, špecifické antidotum neexistuje. Výplach žalúdka odporúčame do 1 hodiny od intoxikácie. Dôležité je podať aktívne uhlie v dávke 1 g/kg telesnej hmotnosti a monitorovať tlak krvi, pulz, elektrolyty. Eliminačné metódy (hemodialýza a hemoperfúzia) nie sú v dôsledku vysokej väzby na plazmatické bielkoviny a veľkého distribučného objemu účinné.